

Kristiansund
kommune

Kvartalsrapport finans- og gjeldsforvaltning

1. kvartal 2026

Innholdsfortegnelse

FINANSANALYSE	3
Likviditet og plasseringer	3
Låneportefølje	4
Renterisiko	7
Kredittrisiko.....	8
Likviditetsrisiko.....	8

FINANSANALYSE

Rammer og handlingsregler i finansreglementet skal forhindre vesentlig og uønsket finansiell risiko. Kommunen skal til enhver tid ha likviditet til å dekke løpende forpliktelser. Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

Rapporteringen er i samsvar med gjeldende finansreglement, vedtatt av bystyret 21.11.2024.

Likviditet og plasseringer

Rammer og handlingsregler i finansreglementet skal forhindre vesentlig og uønsket finansiell risiko. Kommunen skal til enhver tid ha likviditet til å dekke løpende forpliktelser. Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens innskuddsmidler. Det har ikke vært større endringer i kommunens risikoeksponering i 1. kvartal 2026.

Rentebetingelsene for kommunens innskudd var fallende gjennom 2025. Dette skyldes først og fremst de 2 kuttene i styringsrenten som Norges Bank foretok i juni og september. Rentenivået på kommunens innskudd i løpet av 1. kvartal 2026 har vært økende, fra cirka 4,60 % i begynnelsen til drøyt 4,80 % ved utgangen av kvartalet.

De bundne innskuddsmidlene er angitt fordi de er rentebærende med samme vilkår som kommunens bankavtale angir, men inngår ikke som kortsiktig og disponibel likviditet.

Skattetrekkskontoen har vært den klart største av de bundne innskuddsmidlene. Ordningen med obligatorisk skattetrekkkonto opphørte 1.1.2026. Opptjente renter på skattetrekkkonto har vært driftsinntekt. Opphør av obligatorisk skattetrekkkonto vil bety noe lavere innskuddsmidler til forrentning i forhold til den tidligere ordningen med innbetaling av skattetrekk den 15. annen hver måned. Nå må skattetrekket betales til staten hver måned, første virkedag etter lønnsutbetaling.

Avkastningen på kommunens innskuddsmidler vurderes som tilfredsstillende. Avkastningen på innskuddsmidlene vil avhenge av rentenivået i markedet, etter som disse forrentes i tråd med referanserenten NIBOR 3 måneder pluss en margin.

Innskuddsmidler i bank og fondsplasseringer

Beskrivelse	30.6.25	30.6.25	30.9.25	30.9.25	31.12.25	31.12.25	31.3.26	31.3.26
	Million kroner	Prosent	Million kroner	Prosent	Million kroner	Prosent	Million kroner	Prosent
Ulike driftskonti	688,8	87,5	568,4	86,2	412,1	78,7	668,8	91,5
Innskudd i andre banker	56,7	7,2	56,7	8,6	59,6	11,4	59,6	8,2
Samlet kortsiktig likviditet	745,5	94,7	625,1	94,8	471,7	90,1	728,4	99,7
Bundne midler hos hovedbank, eks. skattetrekkkonto	2,0	0,3	2,0	0,3	1,9	0,4	2,0	0,3
Hovedbank, skattetrekkkonto	39,6	5,0	32,5	4,9	49,6	9,5	0,0	0,0
Alle innskuddsmidler og fondsplasseringer	787,1	100,0	659,6	100,0	523,2	100,0	730,4	100,0

Beskrivelse	30.6.25	30.9.25	31.12.25	31.3.26
Avkastning siden 31.12.2024 (million kroner)	20,43	29,58	38,08	-
Avkastning siden 31.12.2024 (prosent) 1)	5,08	5,08	5,05	-
Avkastning benchmark siden 31.12.2024 (prosent) 1) 3)	4,56	4,46	4,39	-
Avkastning siden 31.12.2025 (million kroner)	-	-	-	9,20
Avkastning siden 31.12.2025 (prosent) 1)	-	-	-	4,69
Avkastning benchmark siden 31.12.2025 (prosent) 2) 3)	-	-	-	4,18
Bekreftelse på at alle plasseringer er gjort med = 20 % BIS vekt	Ja	Ja	Ja	Ja
Bekreftelse på enkelteksponering = 2 % av forvaltningskapital	Ja	Ja	Ja	Ja
Bekreftelse på fondseksponering = 5 % av forvaltningskapital	Uaktuelt	Uaktuelt	Uaktuelt	Uaktuelt
Bekreftelse på enkeltpapir = 12 måneders løpetid	Uaktuelt	Uaktuelt	Uaktuelt	Uaktuelt
Største tidsinnskudd (million kroner)	56,7	56,7	59,6	59,6
Største enkeltpapirplassering (million kroner)	0,0	0,0	0,0	0,0

1) Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2024.

2) Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2025.

3) Benchmark NIBOR 3 måneder.

Låneportefølje

Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens lån. Det er ingen avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finans- og gjeldsreglementet.

Rentebetingelsene på kortsiktige lån var generelt fallende gjennom 2025. Dette skyldtes først og fremst Norges Banks reduksjoner i styringsrenten i juni og september. Som vanlig økte rentenivået for kortsiktige lån før årsskiftet. Dette skyldes i stor grad økte påslag i forhold til referanserenten NIBOR (Norwegian Interbank Offered Rate) 3 måneder.

Rentenivået på kommunens kortsiktige lån var svakt fallende i løpet av de 3 første måneder i 2026. Det ble foretatt konvertering av 2 kortsiktige lån til 2 langsiktige lån i februar og mars 2026. De 2 langsiktige lånene har høyere rentenivå enn de kortsiktige lånene hadde. Noe lavere nivå på kortsiktige lån og noe høyere rentenivå på 2 langsiktige lån har i sum medført at rentenivået på kommunens totale låneportefølje var flatt gjennom 1. kvartal.

Sammensetningen av kommunens låneportefølje er i tråd med finansreglementet.

Lån til finansiering av investeringer er også i 2026 opptatt i januar og plassert til forrentning i bank. Renter på innskudd i bank er fortsatt høyere enn kortsiktige lånerenter. Dermed vil det lønne seg for kommunen at lån opptas så tidlig som mulig og plasseres inntil midlene skal brukes.

Budsjetterte avdrag i drift for 2026 er 177,0 millioner kroner. I 2025 ble det betalt avdrag i drift med 163,5 millioner kroner. Renter og avdrag på lån fra Husbanken betales i 2 terminer i året. Betaling av årets budsjetterte avdrag i drift for øvrige lån samt eventuelle innfrielse av lån skjer i slutten av året.

Da budsjettet for 2026 ble vedtatt i desember 2025 ventet de fleste analytikere 1 - 2 reduksjoner i Norges Banks styringsrente i løpet av 2026. Ny krig i Midtøsten og høyere prisstigning enn ventet er de 2 største årsakene til at det nå, i stedet for forventninger om rentereduksjon, antas 1 - 2 renteøkninger i løpet av 2026. Den første økningen kan komme i mai eller juni.

Dette medfører at det budsjetterte rentenivået for 2026 må revurderes. Det er fortsatt tidlig i året, og stor usikkerhet om utviklingen fremover, men det må allerede nå tas høyde for at det budsjetterte rentenivået på kommunens lån må økes.

Antatt høyere rentenivå fremover vil slå positivt ut for kommunens innskuddsrenter, men lånene er jo langt større enn innskuddsmidlene.

Vi benytter nå NIBOR 3 måneder som referanserente (benchmark) for kommunens innskuddsmidler. Etter som kommunen har innskuddsavtale basert på NIBOR 3 måneder pluss margin, vil kommunens innskuddsrenter ligge over referanserenten. Ved endringer i referanserenten vil kommunens innskuddsrenter bli påvirket umiddelbart, etter som referanserenten fastsettes hver virkedag. Kommunen har kun plassert likvide midler som bankinnskudd.

Lån til investeringer og utlån utenom startlån ble tatt opp med 2 lån på til sammen 455,1 millioner kroner i januar 2026. Det var som vedtatt i opprinnelig budsjett. I tråd med budsjettet ble det i mars 2026 tatt opp lån i Husbanken med 80,0 millioner kroner til videreutlån som startlån. Dermed er alle budsjetterte låneopptak for 2026 foretatt.

Endringer av lån med korte og lange rentebindinger i løpet av årets 1. kvartal

Ett sertifikatlån pålydende 270 millioner kroner ble i februar konvertert til ett obligasjonslån med 3 års rentebinding. I mars ble ett sertifikatlån på 250 millioner kroner konvertert til ett obligasjonslån med rentebinding i 4 år. Opptak av kortsiktige og langsiktige lån foretas innenfor rammene som er vedtatt i kommunens finansreglement.

Utenom det som er beskrevet i forrige avsnitt fornyes kortsiktige lån etter hvert som låneperiodene utløper.

Løpetider for passiva fremgår i regnskapets Note 4f og Note 9, senest for 2025. Det er ikke vanlig å utarbeide slike oversikter flere ganger i året.

Vi benytter nå NIBOR 3 måneder som referanserente (benchmark) også for kommunens innlån. Dette stemmer mindre bra i forhold til lån med lange rentebindinger, men passer godt i forhold til kommunens sertifikatlån.

Det har ikke vært noen vesentlige endringer i risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i løpet av årets 1. kvartal. Dette er vurdert i forhold til kommunens økonomiske situasjon samt situasjonen i lånemarkedet og praksis gjennom flere år.

Andelen lån med rentebinding i mer enn ett år var 36,7 % per 31.12.2025. Ved utgangen av 1. kvartal 2026 var andelen redusert til 32,2 %.

Når et lån har mindre enn ett år igjen til utløp av rentebinding vil dette skifte kategori fra langsiktig til kortsiktig. Dette var tilfellet med ett 5 års lån i Kommunalbanken på 314,0 millioner kroner som utløper i mars 2027.

Tidligere nevnte konvertering av 2 sertifikatlån til 2 obligasjonslån på til sammen 520,0 millioner kroner trekker motsatt vei, så bildet er sammensatt.

Den gjennomsnittlige renten på kommunens totale innlån var 4,03 % ved utgangen av 2025. Ved utgangen av 1. kvartal 2026 var den 4,02 %.

Kommunens lån med mindre enn ett års gjenværende rentebinding hadde ved utgangen av 2025 en gjennomsnittlig rente på 4,06 %. Ved utgangen av 1. kvartal 2026 var den 3,87 %. Dette inkluderer lån som har hatt rentebinding i mer enn ett år, men hvor det nå er mindre enn ett år igjen av rentebindingsperioden. Reduksjonen i løpet av 1. kvartal skyldes i betydelig grad en rent teknisk forandring. Ett lån med 5 års rentebinding opptatt i mars 2022 med lav rente (2,665 % årlig rente) har i mars 2026 mindre enn ett år igjen av løpetiden. Dermed regnes dette lånet i resten av løpetiden som ett kortsiktig lån. Gjennomsnittsrenten for lånene med lang rentebinding går dermed opp. For den sammensatte låneporteføljen som kommunen har, er det derfor mest interessant å se porteføljen samlet og fokusere mindre på enkeltlån.

Dersom det generelle rentenivået endres med 1 prosentpoeng vil virkningen isolert sett medføre at renteutgiftene endres med 48,3 millioner kroner på årsbasis, basert på lånevolumet per 31.3.2026. Dette indikerer imidlertid ikke en øyeblikkelig konsekvens for kommunens netto driftsresultat. Det skyldes blant annet at deler av lånegjelden har langsiktig rentebinding. For slike lån vil renteendring først slå ut når kontraktperiodene utgår. Deler av lånegjelden er også knyttet opp mot kommunale eiendomsgebyrer, rentebærende utlån og rentekompensasjonsordninger. Disse komponentene vil bidra til å dempe nettoeffekten av renteendringer.

Kommunen har ingen avtaler om finansiell leasing.

Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens lån. Kommunens låneportefølje forvaltes i henhold til finansreglementets punkt 7.

Ved låneopptak må det tas stilling til rentebindingsperiode. For å unngå at kommunen skal ta for stor renterisiko bør det velges ulike rentebindingsperioder. Dermed kan renterisikoen reduseres, og en unngår at for stor del av kommunens låneportefølje blir påvirket av kortsiktige svingninger eller endringer i rentenivå. Ved å tilpasse at lånene har spredte terminforfall og tidspunkt for renteendring vil både renterisiko og likviditetsrisiko bli redusert.

Ved utgangen av 2025 hadde kommunen en andel lån med kort rentebinding på 47,4 %. Til sammenligning var andelen ved utgangen av 1. kvartal 2026 på 42,4 %.

Årsaken til valg av en stor andel lån med kort rentebinding er at rentenivået for slike lån stort sett er lavere enn lån med lang rentebinding. Budsjetterte rentekostnader bestemmer i realiteten hvilke muligheter en har for valg av lånetyper og rentebindingsperioder.

Lånerenter og innskuddsrenter for hele 2026, budsjett og prognoser

Budsjetterte renteutgifter for 2026 er vedtatt med 191,1 millioner kroner. Det var innbakt i forutsetningene at rentenivået ville bli fallende gjennom året, basert på oppfatninger om at Norges Bank ville redusere styringsrenten 1 - 2 ganger i løpet av året. Nå venter de fleste analytikere i stedet at rentenivået vil bli økt 1 - 2 ganger i løpet av 2026. Dette vil i tilfelle påvirke rentekostnadene for kommunen i betydelig grad.

Det er stor usikkerhet knyttet til hva som skjer med rentene fremover, når det eventuelt skjer endringer og hvor mye rentenivået vil endres. Det vil som regel være en klar samvariasjon mellom Norges Banks styringsrente og lånerentene som kommunen må betale, men påslagene i lånerentene vil også variere. Det er fortsatt tidlig i året, så det vil hefte betydelig usikkerhet til de prognosene som presenteres for resten av året. Vi må komme tilbake til mer oppdaterte tall i senere rapporter.

Dersom vi først ser på hvordan lånerentene vil slå ut dersom rentenivået for sertifikatlån blir uendret på dagens nivå, med cirka 4,25 % rente for resten av året, vil det medføre en merkostnad i forhold til budsjett på cirka 7,0 millioner kroner.

Rentenivået på nye sertifikatlån opptatt i januar 2026 hadde et rentenivå på cirka 4,17 %. Vi hadde da antatt 1 - 2 rentereduksjoner i løpet av året. Dette ville i tilfelle medført at rentekostnadene ville blitt omtrent som budsjettert for året 2026.

Dersom vi forutsetter at rentenivået for kortsiktige lån ved kommende rulleringer i mai og juni økes fra dagens nivå på cirka 4,25 % til 4,50 %, og holder seg på det nivået ut året, vil det medføre en merkostnad i forhold til vedtatt budsjett på cirka 10,0 millioner kroner.

Dersom vi forutsetter samme økning som skissert i forrige avsnitt, men at det kommer ytterligere én økning omkring september, fra 4,50 % til 4,75 %, vil det medføre en merkostnad i forhold til vedtatt budsjett på cirka 12,0 millioner kroner.

Alle de skisserte prognosene ovenfor er basert på at byggelånsrenter for 2026 blir 2,5 millioner kroner, da dette er forutsatt i budsjettbeløpet på 191,1 millioner kroner.

Innskuddsrenter (bankrenter) er budsjettert med 19,0 millioner kroner for 2026. Dette var nok vel lavt budsjettert. Ved utgangen av 1. kvartal er det opptjent 9,2 millioner kroner. Likviditeten vil variere over tid, men den vil avta i løpet av året, spesielt når opptatte lånemidler blir brukt til å finansiere investeringer. Økt generelt rentenivå vil isolert sett medføre merinntekter, men disse vil bli mest påvirket av innskuddsvolumet.

Det må også for innskuddsrenter avventes til senere rapporter for mer nøyaktige anslag, men foreløpig legges det til grunn en merinntekt på 9,0 millioner kroner i forhold til budsjettet.

Innskuddsrenter endres på dagen om referanserenten endres. Renteendring på lån får endring først når hver låneperiode utløper.

Lån og rentebytteavtaler 1. periode

Beskrivelse	30.6.25	30.6.25	30.6.25	30.9.25	30.9.25	30.9.25
	Million kroner	Prosent	Durasjon	Million kroner	Prosent	Durasjon
Lån med pt (flytende) rente	423,7	9,0	10,39	418,3	8,8	10,39
Lån med NIBOR-basert rente og sertifikatlån	2 165,8	45,7	0,10	2 047,8	43,4	0,10
Lån med fast rente	2 144,6	45,3	1,75	2 262,6	47,8	1,75
Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser	4 734,1	100,0	1,77	4 728,7	100,0	1,80

Beskrivelse	30.6.25	30.9.25
Effektiv rentekostnad siden 31.12.2024 (million kroner) 1)	100,0	147,6
Effektiv rentesats fra 2024 (prosent) 2)	4,31	4,23
Avkastning (kostnad) benchmark fra 2024 (prosent) 2) 4)	4,56	4,46
Effektiv rentekostnad siden 31.12.2025 (million kroner) 1)	-	-
Effektiv rentesats fra 2025 (prosent) 3)	-	-
Avkastning (kostnad) benchmark fra 2025 (prosent) 3) 4)	-	-
Antall løpende enkeltlån	30	30
Største enkeltlån (million kroner)	370	370

1) Fra driftsregnskapet, fratrukket byggelånsrenter.

2) Årsrente for løpende lån og rentebytteavtaler siden 31.12.2024.

3) Årsrente for løpende lån og rentebytteavtaler siden 31.12.2025.

4) Benchmark NIBOR 3 måneder.

Lån og rentebytteavtaler 2. periode

Beskrivelse	31.12.25	31.12.25	31.12.25	31.3.26	31.3.26	31.3.26
	Million kroner	Prosent	Durasjon	Million kroner	Prosent	Durasjon
Lån med pt (flytende) rente	415,5	9,7	10,14	488,0	10,1	10,43
Lån med NIBOR-basert rente og sertifikatlån	1 625,4	37,7	0,16	1 560,5	32,3	0,10
Lån med fast rente	2 261,2	52,6	1,77	2 780,2	57,6	1,88
Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser	4 302,1	100,0	1,97	4 828,7	100,0	2,17

Beskrivelse	31.12.25	31.3.26
Effektiv rentekostnad siden 31.12.2024 (million kroner) 1)	184,3	-
Effektiv rentesats fra 2024 (prosent) 2)	4,18	-
Avkastning (kostnad) benchmark fra 2024 (prosent) 2) 4)	4,39	-
Effektiv rentekostnad siden 31.12.2025 (million kroner) 1)	-	49,4
Effektiv rentesats fra 2025 (prosent) 3)	-	4,16
Avkastning (kostnad) benchmark fra 2025 (prosent) 3) 4)	-	4,18
Antall løpende enkeltlån	29	31
Største enkeltlån (million kroner)	370	370

1) Fra driftsregnskapet, fratrukket byggelånsrenter.

2) Årsrente for løpende lån og rentebytteavtaler siden 31.12.2024.

3) Årsrente for løpende lån og rentebytteavtaler siden 31.12.2025.

4) Benchmark NIBOR 3 måneder.

Renterisiko

Kommunens innskuddsrenter er i nåværende og tidligere bankavtaler definert som et påslag til renten NIBOR 3 måneder. Siden 2012 har kommunens innskuddsrentenivå vært høyere enn kortsiktig lånerentenivå. Det har derfor medført en økonomisk gevinst å foreta tidlige låneopptak, før lånebeløpene er nødvendige til å finansiere investeringer, ved å la lånemidlene stå til forrentning i bank. Det har ikke vært foretatt plasseringer i fond de senere år. Relativt store innskudd medfører en viss renterisiko på innskuddssiden, men samtidig vil opptatte lån til årets investeringer også ha kort rentebinding, som regel i 2 til 3 måneder om gangen. Dermed vil samvariasjonen mellom innskudd og innlån være relativt god. Det er en relativ stor renterisiko ved utlån til låntakere med startlån.

Kredittrisiko

Kommunene er i mindre grad utsatt for kredittrisiko enn de fleste private selskaper. Det skyldes at de største inntektene for kommunene kommer i form av skatt og rammetilskudd. Den norske stat medfører i realiteten ingen kredittrisiko for kommunene. Ettersom kommunens innskuddsmidler de senere år utelukkende har vært plassert i bank, vil det være en viss kredittrisiko forbundet med dette. Det foretas fortløpende kredittvurderinger av norske banker. Deres såkalte rating er jevnt over karakterisert som god. Dermed vil slike innskudd ikke medføre noen spesiell kredittrisiko i dagens situasjon.

Kommunen er utsatt for kredittrisiko i forbindelse med utlån, spesielt startlån. Utlån til privatpersoner har tradisjonelt utgjort en liten del for kommunen, men de senere år har omfanget økt betydelig. Ved inngangen til 2008 utgjorde startlån 34,2 millioner kroner. I de påfølgende årene har dette økt til 512,1 millioner kroner ved utgangen av 2025. Kredittrisikoen skyldes spesielt at slike lån i særlig grad skal gis til grupper som er vanskeligstilt på boligmarkedet.

Likviditetsrisiko

Kommunen har liten likviditetsrisiko på sine plasseringer, som stort sett er rene bankinnskudd. Utlån til startlån vil innebære en viss likviditetsrisiko, men hver for seg består denne porteføljen av mange og relativt begrensede utlån som alle er langsiktige.

Trenden gjennom flere år var at den korrigerte arbeidskapitalen ble stadig svakere. Etter 2014 bedret dette seg betraktelig, men i ujevn grad. Ved utgangen av 2020 viste den korrigerte arbeidskapitalen pluss 35,8 millioner kroner. I 2021 ble dette bedret til pluss 160,5 millioner kroner. Senere har dette stort sett blitt redusert hvert år. Ved utgangen av 2025 viser den korrigerte arbeidskapitalen minus 103,6 millioner kroner. Arbeidskapitalen vil variere mye i løpet av året.

Regnskapsmessig premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift innebærer også en likviditetsrisiko for kommunen. Samlede premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift økte hvert år fra 2002 til utgangen av 2014, da dette utgjorde 231,1 millioner kroner. I løpet av de etterfølgende årene ble samlede premieavvik redusert i ulik grad, til en foreløpig bunn i 2021 på 46,4 millioner kroner. Dette har igjen økt de senere år. Ved utgangen av 2025 utgjorde premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift 247,3 millioner kroner.